

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 8 maj 2024

Saken

Omställningsstudiestöd; avvisad
ansökan

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 1 oktober 2023, om omställningsstudiestöd för studier på Södertälje vuxenutbildning. NN uppgav i sin ansökan att studieperioden omfattar perioden den 8 januari 2024 – 10 oktober 2025, men att hon ansöker om omställningsstudiestöd under perioden den 8 oktober 2024 – 17 januari 2025.

NN inkom, den 28 mars 2024, med en skrivelse till CSN och anförde bland annat att hon önskar få omställningsstudiestöd från den 8 januari 2024.

CSN avvisade, den 8 maj 2024, ansökan med motiveringen att tidigaste datum för att ansöka om omställningsstudiestöd för andra kalenderhalvåret 2024 är den 1 april 2024, samt att NNs ansökan kom in till CSN den 1 oktober 2023. CSN informerade i samma beslut om följande. NN har bifogat en skrivelse, som CSN tolkar att NN avser ansöka om omställningsstudiestöd för vårterminen 2024. För att CSN ska pröva den perioden behöver NN skicka in en ny ansökan.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon ansökte den 1 oktober 2023 om omställningsstudiestöd. Hennes studier påbörjas den 1 januari 2024 och pågår till och med den 27 juni 2025. Det var för dessa datum hon ansökte om omställningsstudiestöd för. CSN påstår att hon har ansökt om stödet för perioden den 8 oktober 2024 – 17 januari 2025, vilket är helt felaktigt. Dessa datum har aldrig varit aktuella i hennes fall. Hon är väldigt besviken på hanteringen kring sitt ärende, och har varit utan ersättning sedan januari 2023.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

Nämnden inhämtade därefter ett yttrande från CSN:s rättsavdelning som anförde i huvudsak följande. Den ansökan NN lämnade in den 1 oktober 2023 avser studier vid Komvux som kommer att pågå under perioderna den 8 januari – 28 juni 2024, den 5 augusti – 20 december 2024 och den 6 januari – 27 juni 2025. Hon har i samma ansökan dock bara ansökt om omställningsstudiestöd för perioden den 8 oktober 2024 – 17 januari 2025. CSN anser därför att den aktuella ansökan, vid tillämpning av 4 § lagen om omställningsstudiestöd, 4 § förordningen om omställningsstudiestöd och de anslagsbegränsningar som följer av regleringsbrevet för CSN, är en ansökan om omställningsstudiestöd för studier som påbörjas under det andra halvåret 2024. En sådan ansökan har kunnat lämnas in till CSN först den 1 april 2024. CSN anser därför att myndighetens beslut den 8 maj 2024 att avvisa ansökan har varit korrekt. CSN anser därför att överklagandet ska avslås.

NN har beretts möjlighet att lämna synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hört av.

Författningsbestämmelser

Av 31 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd beviljas efter ansökan. En studerande får begränsa sin ansökan till att avse endast omställningsstudiebidrag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om ansökan.

Av 4 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd lämnas, i den mån som det finns tillgång på medel, i den ordning som ansökningarna kommer in till Centrala studiestödsnämnden. En studerande som tidigare har fått omställningsstudiestöd för en viss utbildning och som fortsätter denna utbildning har förtur till stöd. Anvisade medel fördelas mellan studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i privat sektor och studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i offentlig sektor. Fördelningen av medel mellan de två grupperna ska avspegla andelen förvärvsarbetande i privat respektive offentlig sektor.

Av 26 § förordningen om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd beviljas i två ansökningsomgångar per kalenderår. En ansökan som avser studier som påbörjas under det första kalenderhalvåret kan lämnas in till Centrala studiestödsnämnden tidigast den 1 oktober året innan det år studierna börjar. En ansökan om stöd som avser studier som påbörjas under det andra kalenderhalvåret kan lämnas in till nämnden tidigast den 1 april samma år.

Av 27 § förordningen om omställningsstudiestöd framgår bland annat följande. En ansökan om omställningsstudiestöd ska vara undertecknad eller skrivas under med

en elektronisk underskrift av den sökande. Uppgifterna i ansökan ska lämnas på heder och samvete.

I 1 kap. CSNFS 2022:5 definieras att studieperiod är den tidsperiod, t.ex. en termin, som kurser eller paket av kurser pågår.

Överklagandenämndens bedömning

NNs ansökan om omställningsstudiestöd kom in till CSN den 1 oktober 2023 och att den avsåg del av hennes studietid, från den 8 oktober 2024 till den 17 januari 2025. NN påbörjade sina studier på den aktuella utbildningen den 8 januari 2024. Hon hade dock ett planerat studieuppehåll från den 28 juni – 4 augusti 2024, vilket medför att en ny studieperiod inleddes den 5 augusti 2024.

En ansökan avseende flera studieperioder, en enskild studieperiod eller en del av en sådan studieperiod kan endast hänföras till en ansökningsomgång och en anslagspott vilken bestäms utifrån när studieperioden inleds.

Tillämpningen av 26 § förordningen om omställningsstudiestöd ger stöd för tolkningen att det är endast en studieperiod som, genom en ansökan för hela eller delar av denna, ska beaktas vid bestämmandet av när studierna påbörjas. NNs aktuella ansökan innehåller i och för sig vissa andra studieperioder men avser endast en ansökan om omställningsstudiestöd för perioden den 8 oktober 2024 – 17 januari 2025. Studieperioden för de nu aktuella studierna inleds vid en sådan tillämpning under hösten 2024, närmare bestämt den 5 augusti 2024.

Turordningen för stödet ska i den situationen bedömas utifrån att ansökan skulle varit inlämnad den 1 april 2024. NNs ansökan inkom redan den 1 oktober 2023, och därmed för tidigt.

Överklagandenämnden konstaterar att det enligt gällande bestämmelser saknas möjlighet för CSN att ta emot en ansökan för studier som påbörjas det andra kalenderhalvåret innan den 1 april samma år. CSN har därmed fattat ett korrekt beslut genom att avvisa ansökan. (Jämför Överklagandenämndens avgörande dnr. 2023–01458).

NN har anfört att hon aldrig har ansökt omställningsstudiestöd för den nu aktuella perioden. Ansökan är lämnad på heder och samvete och det är NN som ansvarar för vad som anges i den ansökan hon gett in. Det förhållande att hon, sannolikt, angivit fel tidsperiod kan inte ändras genom ett överklagande utan får ske genom en nya ansökan (Jämför Överklagandenämndens avgörande dnr. 2023–01381). Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Anders Karlsson

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg.

Föredragande: Anders Karlsson

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning